

ВІРА ЛЮБАРОВА: життя, віддане дошкіллю

У квітні цього року перестало битися серце чарівної жінки, колеги, мами та бабусі Віри Миколаївни Любарової.

Усе своє професійне життя Віра Миколаївна присвятила дошкіллю. Вона завжди цікавилася всім новим і допомагала іншим повірити у свої сили, сприяючи їхньому професійному зростанню.

Екологія, природа — провідні теми у списку її наукових зацікавлень, тому багато її творчих ідей було пов'язано саме з ними — упровадження в роботу дитячих садків екологічних стежин, численні семінари для вихователів і студентів, книжки, статті у фахових виданнях, зокрема і в журналі “Дошкільне виховання”.

Саме Віра Миколаївна відкрила для дошкілля музейну педагогіку — висунула ідею, налагодила зв'язки з музеями, консультувала екскурсоводів, навчаючи їх проводити екскурсії для малят.

Багато років Віра Миколаївна викладала в Університетському коледжі Київського університету імені Бориса Грінченка, 40 років водила студентів на практику до київського ЗДО № 444.

Важко знайти слова, коли зупиняється серце дорогої тобі людини, проте світлі спогади про тих, хто залишив по собі добрі справи та чесно прожив життя, завжди будуть сильніші за смерть!

У нашої пам'яті Віра Миколаївна назавжди залишиться добрим другом, доброзичливою колегою, надійною порадицею, професіоналом, майстром своєї справи. Глибоко сумуємо з приводу цієї непоправної втрати та висловлюємо щире співчуття родині. Вічна світла пам'ять!

Її звали Віра...

Її звали Віра. І в ній було багато віри — віри в Бога, у мистецтво, у справедливість. А ще в ній було багато любові.

Гарна молодість дана багатьом. Гарна старість — обраним. Я не була знайома з нею в її молоді роки. Але я запам'ятала її в похилому віці. Це була дуже активна, позитивна та ділова жінка. Храми, паломництво, театри, книжки, викладання — на все в неї вистачало часу та сил. Вона не навчала, а освітлювала.

Я десь читала, що Леонардо да Вінчі купував птахів у клітках і випускав їх на волю. Віра Миколаївна купувала мої книжки й роздаровувала своїм колегам та учням...

Вона взагалі була налаштована на віддавання — організувати, допомогти, подарувати... Щедро ділилася своїм часом, знаннями, енергією. Такою вона й залишиться в моїй пам'яті.

Олена Рог

ЧОМУ

Любов до дитини й доброзичливість до дорослого, який супроводжує її розвиток, — кредо професійної діяльності Віри Любарової. Вона тонко відчувала природу дитини, вела малят до відкриттів і допомагала в цьому батькам та педагогам. Тож сьогодні хочемо пригадати деякі з її порад, опублікованих у журналі “Дошкільне виховання” № 11, 2012.

ЛАНТУХ ІЗ ЗАПИТАННЯМИ РОЗВ'ЯЗАВСЯ

Ваша дитина стала чомусиком? Злива найрізноманітніших запитань: “чому?”, “звідки?”, “коли?”, “як?”, “де?”, “чим?”, “навіщо?” — щодня обрушується на вас? І що ви відчуваєте в цій ситуації? Як ставитеся до цього?

Так, запитання дитини примушують замислитися і нас. “Звідки він (вона) бере їх?”, “Чому саме це цікавить доньку чи сина?”, “Як про це розповісти?” — у свою чергу запитуємо себе ми.

Радійте — ваша малеча виросла, вона хоче більше знати. А це надійний показник розвитку мислення. Життя повсякчас ставить перед нами різноманітні завдання, для виконання яких треба вміти бачити, чути, відчувати, учитися розмірковувати, шукати відповіді на численні “чому?”, тобто встановлювати зв'язки між явищами.

Це новий етап у житті дитини. Вона починає збирати інформацію про навколишній світ. Її вірні помічники — ці самі “чому?”, “як?”, “навіщо?” — і допомагають їй пізнавати його таємниці різними шляхами. І чого тільки не трапляється в незбагненному світі дитячих відкриттів!

Отже, лантух із запитаннями розв'язався, стрічка, що його зав'язувала, загубилася. Настав час шукати відповіді. Цей період цікавий не тільки для дитини, а й для дорослого. Але щоби пройти його гармонійно,

ВОНИ ЧОМУСИКИ?

варто дещо знати. Насмілюся дати кілька порад, які, сподіваюся, стануть у пригоді й педагогам, і батькам.

ПРАВИЛА СПІЛКУВАННЯ З ЧОМУСИКАМИ

Не ігноруйте запитання малят, але зважайте на вік. Обов'язково відповідайте дитині, навіть якщо вам ніколи або здається, що вона "іще мала, щоб питати про таке". Та про вік дитини все ж не забувайте. Уникайте надміру спрощених відповідей і не ускладнюйте їх. Завважмо: *вдала відповідь, як правило, стимулює допитливість малюка.*

У жодному разі не глузуйте з дитячих запитань. Поважайте пошук маленької людини в такому складному сучасному світі. Пригадайте себе. Чи знали ви у віці вашого сина чи доньки те, про що він / вона запитує сьогодні? І, будьмо до кінця чесними, чи справді все ви знаєте із цього питання сьогодні?

Не бійтеся "складних" і "незручних" запитань. Вони спонукають мам і тат замислюватися, розширювати та поглиблювати свої знання. Погодьтеся, деякі запитання цілком здатні загнати нас у глухий кут. Та водночас несподіваний погляд сина чи доньки на те або інше явище допомагає і дорослим подивитися на нього під іншим кутом; замислитися, чому саме воно зацікавило дитину.

Шукайте помічників. І про що тільки діти не запитують нас! "Хто придумав бутерброд?", "Звідки я взявся / взялася?", "Чому ти одружилася з татком?", "Чи правда, що страус ховає голову в пісок?", і т. д., і т. п. Запитань безліч. Та відповідати треба обов'язково. Помічниками можуть стати художні твори, енциклопедії, картини і картинки, мультики і життєві ситуації, а інколи й самі діти. Варто запропонувати малюкові: "Поміркуймо разом", — і от ви вже спільники, однорідці в пошуку істини.

Шукайте відповіді разом з дитиною. Практика підказує, що часом варто запитати дитину: "А що ти думаєш про це?". Тоді вона охоче допомагатиме нам у пошуку відповіді. А ще в такому випадку не виникає курйозних ситуацій, на кшталт ось таких.

Дитина запитує у виховательки під час спостереження за кішкою: "А як у киці з'являються маленькі кошенята?". У відповідь отримує sacramentalну версію про зернятка всередині кішки, які росли-росли та й перетворилися на кошенят. Дитина уважно слухає, а потім каже: "Ні! Я бачила, як кошенята з киці вилазили. А як вони туди залізли?".

Або інша відома історія.

"Де живе жар-птиця?" — запитує малюк. Дорослий довго і натхненно описує казкову заморську країну, однак дитина робить свій, несподіваний висновок: "Помиляєшся, вона живе не в чарівній країні, а в гнізді!".

Таких ситуацій і батьки, і педагоги можуть пригадати чимало, що підтверджує гостроту розуму дошкільнят. У наших відповідях вони шукають опори, підтвердження своїх власних висновків і відкриттів. *А відповіді породжують нові запитання.*

Не втрачайте ентузіазму. Дитина може повторювати те саме запитання через якийсь час, ніби перевіряючи і нас, дорослих, і себе: чи правильно ми зрозуміли одне одного? Головне — не втратити ентузіазму під натиском нескінченних "чому?".

Шукайте відповіді всією родиною. Радійте цікавим, змістовним, несподіваним запитанням. Дивуйтеся їм, не приховуючи свого подиву від малюка. У родині, де є старші діти, варто залучити і їх до пошуку відповідей, що може згуртувати всіх членів сім'ї. Задоволення допитливості малого філософа — додаткова можливість для змістовного спілкування. Ці моменти такі скороминущі! Цінуйте їх!

Підтримуйте вогник пізнання. Якщо дитина спостережлива, то й запитань у неї безліч. А відповіді — пожива для розуму. Дуже важливо підтримувати вогник пізнання, стежити, щоб він не згасав.

Допитливість — ознака креативності, обдарованості, талановитості. І водночас передумова їх розвитку. Запитання для малят — спосіб пізнання світу, пошук свого місця в ньому.

Збирайте цікаві запитання ваших синів і доньок. І будьте завжди наготові. Адже варто вам зітхнути з полегшенням, задовольнивши цікавість малюка, як не забариться нове "чому?". ■

Журнал “ДОШКІЛЬНЕ ВИХОВАННЯ”

місце сили
українського дошкілля

тут завжди:

необхідна
інформація

зв'язок
із колегами

психологічна
підтримка

натхнення
для творчості

інструменти
для роботи

енергія
для боротьби

Оформіть
ВИГІДНУ ПЕРЕДПЛАТУ
на сайті
dv.in.ua/peredplata

